

Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten

Afdeling openbaarheid van bestuur

26 september 2024

ADVIES 2024-104

Met betrekking tot de toegang tot het verslag van de
deontologische commissie van een gemeente

(CTB/2024/106)

Sleutelwoorden : Gemeente Lanaken – Bevoegdheid van de CTB

1. Een overzicht van de feiten

1.1. Per e-mail van 30 augustus 2024 verzoekt de Gemeente Lanaken de Commissie voor de Toegang tot en het Hergebruik van Bestuursdocumenten (hierna: “de Commissie”) om het volgende:

“Op de gemeenteraad van 26/08 jl. heeft de raad in een deontologisch dossier tegen een gemeenteraadslid als volgt een besluit genomen :

De Gemeenteraad bevestigt dat raadslid Boris Mechels een inbreuk heeft gepleegd op artikel 16 en 20 van de deontologische code. De Gemeenteraad bevestigt ook de inhoud van het schrijven van de voorzitter van de commissie van 16 mei 2024 aan raadslid Boris Mechels. De Gemeenteraad maant het raadslid aan om zich voortaan te houden aan de bepalingen van de deontologische code voor mandatarissen.

Op dit moment wordt door de pers in het kader van openbaarheid van bestuur een afschrift van het verslag van de deontologisch commissie gevraagd.

Kan u ons melden óf dit een openbaar bestuursdocument is, rekening houdende met het besloten karakter van deze commissie volgens artikel 54 van onze deontologische code (zie bijlage) ?”

2. Betreffende de ontvankelijkheid van de vraag om advies

2.1. De Commissie is in casu niet bevoegd om het verzoek van de aanvrager te onderzoeken.

2.2. Overeenkomstig artikel 8, § 3, van de wet van 11 april 1994 kan de Commissie worden geraadpleegd door een administratieve instantie.

Overeenkomstig artikel 1, tweede lid, 1°, b, van de wet van 11 april 1994 (zoals gewijzigd door de wet van 12 mei 2024) zijn gemeenten te beschouwen als administratieve instanties wanneer zij federale bevoegdheden uitoefenen.

Artikel 32 van de Grondwet bevat immers een bevoegdheidsverdelende regel. Elke wetgever is bevoegd om op algemene wijze de openbaarheid van bestuur te regelen met betrekking tot zijn eigen diensten en instanties. Daarnaast komt het aan elke wetgever toe om de uitzonderingsgronden te bepalen in het kader van zijn materiële bevoegdheid die geldig zijn voor alle administratieve instanties. De enige beperking aan deze bevoegdheid is deze die inhoudt dat de weigeringsgronden verband houden met de materiële bevoegdheid van de betrokken overheid. Er hoeft dus geen ander verband te bestaan tussen het bestuursdocument waarop de uitzonderingsgrond betrekking heeft en de autoriteit die deze heeft vastgesteld dan het nadeel dat de openbaarmaking van informatie in het document kan veroorzaken aan de belangen van die overheid (RvSt, advies nr. L.38.943/2/V, 5 september 2005, *Parl.St.* Waals Parlement, 2005-2006, nr. 309/1, pp. 20-21 en RvSt, advies nr. 39.823/3, *Parl.St.* Kamer, 2005-2006, nr. 51.2511/001, pp. 64-65).

De federale wetgever heeft zijn bevoegdheid om de openbaarheid van bestuur te reglementeren geconcretiseerd in de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur. Deze wet is van toepassing op gemeentes, doch louter voor zover de federale wetgever bevoegd is om deze instanties te organiseren.

Sinds de bijzondere wet van 13 juli 2001 betreffende de overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en gemeenschappen stelt artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 betreffende institutionele hervormingen dat de gewesten in principe bevoegd zijn voor "*de samenstelling, organisatie, competentie en werking van de provinciale en gemeentelijke instellingen*" en dus voor de bepaling van de rechtsregels die van toepassing zijn op een verzoek om toegang tot bestuursdocumenten dat wordt ingediend bij een provinciebestuur of gemeentelijk bestuur.

De federale wetgever heeft zijn bevoegdheden slechts behouden voor zover de bevoegdheden voor de organisatie en werking van de provincies en gemeenten niet zijn overgedragen aan de gewesten overeenkomstig artikel 6, § 1, VIII, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

De voorliggende vraag om toegang tot bestuursdocumenten heeft geen betrekking op een materie die de federale wetgever heeft behouden. Integendeel deze vraag lijkt betrekking te hebben op een toepassing van

een bevoegdheid waaraan het Vlaams Gewest uitvoering heeft gegeven door het decreet over het lokale bestuur van 22 december 2017 (inzonderheid artikel 39).

De Commissie is bijgevolg niet bevoegd om de vraag te onderzoeken.

Brussel, 26 september 2024

B. DE MAGNÉE
Vervangend secretaris

L. DONNAY
Voorzitter